

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Baka Levente ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Ákos Elek ügyvéd által képviselt alperes ellen munkabér megfizetése iránt a Székesfehérvári Munkaügyi Bíróságnál 5.M.906/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.22.308/2008/6. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2010. december 15. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.22.308/2008/6. számú ítéletét hatályában fenntartja, azzal a pontosítással, hogy a felperes munkaviszonya az alperesnél 2007. november 30. napjával közös megegyezéssel szűnt meg.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes módosított keresetében 2007. december 1. napjától kezdődően havi bruttó 145.000 forint elmaradt munkabér, és ezen összeg középarányos időtől számított késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Székesfehérvári Munkaügyi Bíróság 5.M.906/2007/18. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte 36.000 forint perköltség megfizetésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes kft.-t 2005. január 18-án H.Á., V.P., valamint a felperes alapították. Az alperes a társasági szerződésben foglaltak szerint ügyvezető igazgatói munkakörre létesített munkaviszonyt a felperessel. A munkáltatói jogkör gyakorlója H.Á. volt, akivel felperes ekkor élettársi kapcsolatban élt. A kapcsolat megszakadását követően a felek 2007. június 19.-én megállapodást kötöttek egymással, amely szerint a felperes az alperes kft.-ben meglévő tulajdonrészét átadja H.Á. részére, egyidejűleg a cégben betöltött ügyvezetői tisztségéről a megállapodás napjától lemond. H.Á. vállalta, hogy a felperes munkaviszonyát 2007. november 30-áig fenntartja és ezen időpontig megfizeti részére a nettó 91.500 forintos munkabérét, valamint annak járulékait. A megállapodást a felperes és H.Á. írták alá. A felperes munkabérét 2007. november 30-áig kézhez kapta, hátralék nem keletkezett. A munkaügyi bíróság ítéletének indokolása szerint a 2007. június 19.-én kelt megállapodásban foglalt felperesi nyilatkozat munkavállalói rendes felmondásnak tekinthető, mert a felperes ügyvezető igazgatói tisztségéről mondott le, munkaviszonya

pedig ezen munkakör ellátására létesült. Amennyiben ezt a munkakört a felperes már nem kívánja ellátni, nyilatkozata tartalma szerint a munkaviszonya megszüntetésére irányult. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ezt támasztja alá az a körülmény is, hogy a felperes ezen időponttól már nem végzett munkát az alperesnél. A munkaügyi bíróság kifejtette, hogy a felperes felmondását a munkáltatói jogkört gyakorló H.Á. elfogadta, és a munkaviszony megszűnésének napját 2007. november 30-ával megjelölve, hosszú felmondási időt biztosított a felperesnek, amelyre az Mt. 92. § (1) bekezdése alapján lehetősége volt. A felek között fennállt munkaviszony tehát 2007. november 30-án megszűnt, az alperesnek pedig ezt követően nem volt munkabér fizetési kötelezettsége a felperes részére. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fejér Megyei Bíróság 3.Mf.22.308/2008/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest 15.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes kettős jogviszonyban állt az alperesnél, egyrészt tagsági, másrészt munkaviszonyban, amely jogviszonyokhoz az alperes ügyvezetőjéhez kötődő magánjogi, családi kapcsolata társult. Ezen komplex, sok tekintetben „átfedéses jogviszony” lezárásaként értékelhető a felek között létrejött 2007. június 19-én kötött megállapodás, amely tartalmazott cégjogi, vagyoni jogi, valamint munkajogi elemeket is. A megyei bíróság érvelése szerint munkajogi értelemben H.Á. - mint az alperes törvényes képviselője és a munkáltatói jogkör gyakorlója - a felperes irányába olyan egyoldalú kötelezettséget vállalt, hogy a munkaviszonyát 2007. november 30-áig fenntartja, és ezen időpontig megfizeti a munkabérét is. A jognyilatkozat tartalma szerint elsősorban munkáltatói rendes felmondásként értelmezhető, bár ekként szabálytalan volt, mert sem indokolást, sem pedig jogorvoslati kiiktatást nem tartalmazott. Másodlagosan a felek által megkötött megállapodást a munkaszerződés jövőbeni felbontására vonatkozó közös nyilatkozatként értelmezte. Kifejtette, hogy akár egyoldalú intézkedés, akár kétoldalú megállapodás történt, a felek közötti munkaviszony 2007. november 30-án megszűnt. A munkaviszony megszüntetése körében a felperes nem terjesztett elő keresetet, a megállapodást érvénytelenség címén a munkajogi szabályok szerint nem támadta meg, kizárólag bérkövetelési igényt támasztott az alperessel szemben. Nem fogadta el a felperes azon hivatkozását sem, hogy a megállapodást az általános hatáskörű bíróság előtt megtámadta, mert álláspontja szerint abból a per esetleges sikere esetén sem következik, hogy a megállapodás munkajogi tartalmú rendelkezései is érvénytelenné válnak, továbbá az általános hatáskörű bíróság a munkajogi tartalmú rendelkezésekkel hatáskör hiányában nem is foglalkozhat. Mivel a felperes a munkajogi tárgyú intézkedés, illetve megállapodás ellen külön keresetet nem terjesztett elő, illetőleg ebben a körben a bérfizetés iránti keresetét sem terjesztette ki, az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el a felperes munkabér fizetés iránti keresetét.

Megállapította továbbá azt is, hogy miután a felperes saját elismerése szerint is az alperesnél 2007. december 1. óta nem végzett munkát, ezért munkabér követelése ezen okból is alaptalan volt. A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, annak hatályon kívül helyezését, és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, valamint az alperes perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint a megállapodásban foglalt ügyvezetői tisztségről való lemondása legfeljebb a felek közötti társasági jogi kapcsolat felszámolására irányuló, és nem pedig az attól függetlenül - kereskedelmi ügyintéző munkakörre - fennálló munkaviszony megszüntetésére vonatkozó szándékként értékelhető. Rámutatott továbbá arra, hogy a megyei bíróság a megállapodást már munkáltatói rendes felmondásként, illetőleg közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetésként értékelte. Ez utóbbi azonban álláspontja szerint akarathiba miatt nem jött létre. Utalt arra, hogy a megállapodás érvénytelensége iránt jelenleg is per van folyamatban, aminek jogerős lezárásáig ilyen ítéleti megállapítás megalapozottan nem tehető. Kifejtette továbbá, hogy a megállapodásban foglalt jognyilatkozat legfeljebb munkáltatói rendes felmondásként értékelhető, azonban ilyenként jogellenes, mivel nem tartalmaz indokolást. A jogellenességre tekintettel viszont az Mt. 100. § (6) bekezdésében foglaltak alapján őt elmaradt munkabére megilleti.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

Helytállón állapította meg a megyei bíróság, hogy a felek 2007. június 19-én megkötött megállapodása tartalmazott cégjogi, magánjogi, valamint munkajogi elemeket is. A felek az eljárás során egyezően adták elő, hogy a felperes munkaviszony keretében ügyvezető-igazgatóként végzett munkát az alperesnél, bár a megkötött munkaszerződés nem került bemutatásra, azonban a munkakör meghatározásában a felek között ellentmondás nem volt. A felek jogviszonyát lezáró megállapodás szerint a felperes az alperesnél betöltött munkaköréről, egyben az ügyvezetői tisztségéről mondott le a szerződéskötés napján - 2007. június 19-én - vagyis kezdeményezte a munkaviszonyának megszüntetését is. Alaptalan a felperes arra történő hivatkozása, hogy a munkaviszonya az ügyvezetői tisztségről történő lemondással azért nem szűnt meg, mert a kereskedelmi ügyintézői munkaköre változatlanul fennállt. Ilyen munkakörre fennálló érvényes munkaszerződés létrejöttét a felperes az eljárás során nem bizonyította, az pedig, hogy az

eredeti munkaköre ellátásának keretén belül végzett kereskedelmi ügyintézői feladatokat, csak az ügyvezetők közötti munkamegosztás tényét igazolja. A felperes tehát a jognyilatkozat megtételekor az általa munkaviszony keretében betöltött munkakörének - vagyis ügyvezető-igazgatói tisztségének - megszüntetését kezdeményezte, amelyhez a munkáltatói jogkört gyakorló ügyvezető H.Á. 2007. november 30. napjával járult hozzá. A felek közötti megállapodás ezért úgy értelmezhető, hogy a felperes kezdeményezésére, a munkáltatói jogkört gyakorló ezt elfogadó nyilatkozatával a felek a munkaviszonyt közös megegyezéssel szüntették meg 2007. november 30. napjával. A felperes ezen jognyilatkozatát - ahogyan azt a megyei bíróság helyesen kifejtette - a munkaügyi bíróság előtt nem támadta meg, keresetet ilyen jogcímen nem terjesztett elő. Az érvénytelenség megállapítása iránt az általános hatáskörű bíróság előtt indított perben hozott ítélet hatálya pedig hatáskör hiányában a megállapodás munkajogi tárgyú rendelkezéseire nem terjedhet ki (Pp. 22. § (2) bekezdés). Helytállónan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a felperes 2007. december 1. napjától ténylegesen munkát nem végzett az alperes részére, továbbá a fent kifejtettek alapján a munkaviszonya 2007. november 30. napjával megszűnt az alperesnél, őt munkabér az Mt. 141. §-ában foglaltak szerint sem illeti meg. A felperes a megelőző eljárásban nem hivatkozott arra, hogy a megállapodásban foglalt jognyilatkozat munkáltatói rendes felmondásként értékelhető, amely indokolás hiányában jogellenes, ezért őt az az Mt. 100. § (6) bekezdésében foglaltak alapján illeti meg az elmaradt munkabér. A felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya, amelyre a bíróságok bizonyítást nem folytattak le, nem lehet hivatkozni, mivel a Pp. 275. § (1) bekezdés szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján dönt (BH.2002.447., BH.2002.83.). Ezért a Legfelsőbb Bíróság a felperesnek munkaviszony megszüntetés jogellenességét érintő - idézett - érvelését nem vizsgálhatta. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a rendelkező részben foglalt pontosítással a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárás illetéke a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés f) pontja alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2010. december 15.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelül:
tisztviselő